

Lovforslag nr. L 29

Folketinget 2014-15

Fremsat den 8. oktober 2014 af justitsminister (Karen Hækkerup)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om erstatningsansvar

(Ændring af beregningsprincipperne for erhvervsevnetabserstatning til unge under uddannelse)

§ 1

I lov om erstatningsansvar, jf. lovbekendtgørelse nr. 266 af 21. marts 2014, foretages følgende ændring:

1. I § 7, stk. 2, indsættes som 2. pkt.:

»For en skadelidt, som er optaget på en gymnasial uddannelse eller på den grundlæggende del af en erhvervsuddannelse, fastsættes årslønnen på baggrund af normalårslønnen i lovens § 8, medmindre der konkret er grundlag for at foretage et skøn i medfør af 1. pkt.«

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2015.

Stk. 2. Loven finder ikke anvendelse på skader, der er indtrådt inden lovens ikrafttræden. For sådanne skader finder de hidtil gældende regler anvendelse.

§ 3

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. **Indledning**
2. **Baggrund**
3. **Gældende ret i hovedtræk**
 - 3.1 Erhvervsevnetabserstatning efter erstatningsansvarsloven
 - 3.2 Erhvervsevnetabserstatning efter arbejdsskadesikringsloven
4. **Justitsministeriets overvejelser og lovforslagets udformning**
5. **Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige**
6. **Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.**
7. **Administrative konsekvenser for borgerne**
8. **Miljømæssige konsekvenser**
9. **Forholdet til EU-retten**
10. **Hørte myndigheder og organisationer mv.**
11. **Sammenfattende skema**

1. Indledning

Regeringen finder, at erstatningsansvarsloven ved beregningen af erhvervsevnetabserstatning i højere grad end i dag bør sikre ligestilling mellem unge optaget på forskellige ungdomsuddannelser.

Der lægges derfor med lovforslaget op til at justere beregningsprincipperne for udmåling af erhvervsevnestabserstatning for så vidt angår skadelidte, som er optaget på en gymnasial uddannelse eller på den grundlæggende del af en erhvervsuddannelse.

Med lovændringen tilsigtes det, at navnlig unge mennesker, der påføres et erhvervsevnetab, mens de er i den tidlige del af deres uddannelsesforløb, som udgangspunkt tilkendes den samme erhvervsevnetabserstatning, uanset hvilken generel ungdomsuddannelse de er optaget på.

Lovforslaget indebærer nærmere, at der ved beregningen af erhvervsevnetabserstatning til skadelidte, som er optaget på en gymnasial uddannelse eller på den grundlæggende del af en erhvervsuddannelse, hvor der endnu ikke er sket en endelig specialisering, tages udgangspunkt i normalårslønnen, jf. erstatningsansvarslovens § 8, medmindre der konkret er grundlag for at foretage et skøn over den forventede fremtidige årsindtægt.

2. Baggrund

2.1. Højesteret afsagde den 15. august 2013 dom om fastsættelse af erhvervsevnetabserstatning til en 19-årig handelsskoleelev, der var optaget på handelsskolens grundforløb, og som blev skadet i en trafikulykke.

I den konkrete sag blev erstatningen til skadelidte i overensstemmelse med erstatningsansvarslovens § 7, stk. 2, og forarbejderne hertil udmålt på baggrund af en skønsmæssigt

fastsat årsløn. Årslønnen blev fastsat til 240.000 kr., svarende til årslønnen for en nyuddannet butiksassistent. Den pågældende skadelidte havde været optaget på uddannelsen i 7 måneder, da uheldet indtraf, og der resterede dermed 1 år og 5 måneder af grundforløbet og efterfølgende 2 år på hovedforløbet.

Den samlede erhvervsevnetabserstatning, der blev tilkendt, var på 2.445.000 kr., hvilket svarer til 1.240.000 kr. mindre end den erstatning, der ville være blevet udmålt, hvis den skadelidte havde været gymnasieelev, hvor beregningen i stedet ville være blevet foretaget på baggrund af normalårslønnen i lovens § 8 (der på daværende tidspunkt var på 368.500 kr.).

2.2. I forlængelse af Højesterets dom er der rejst spørgsmål om hensigtsmæssigheden af erstatningsansvarslovens regler om udmåling af erhvervsevnetabserstatning til unge, der er optaget på en ungdomsuddannelse.

I takt med den udvikling, der har været i forhold til søgningen af de gymnasiale uddannelser, og den flerhed af veje, som unge, der har valgt gymnasievejen, efterfølgende vælger at følge, kan det således i de situationer, hvor et ungt menneske har valgt at starte på en erhvervsuddannelse, men fortsat er i uddannelsens grundlæggende forløb uden uddannelsesaftale med en virksomhed, virke tilfældigt, at der kan være så stor forskel på den erstatning, som udmåles, hvis den pågældende bliver påført et erhvervsevnetab.

Det skal også ses i lyset af, at uddannelsesmønstret hos unge ændrer sig over tid. Unge, der ønsker at uddanne sig videre efter folkeskolen, har i dag mange muligheder. Uddannelsstilbuddene er i forhold til tidligere meget differentierede, og ønsket om, at unge uddanner sig i højere grad, har betydet, at der til stadighed findes en større bredde i uddannelsessystemet. Dette indebærer, at unges fremtidige erhvervs-

muligheder ikke i lige så høj grad som tidligere alene afgøres af, hvilken ungdomsuddannelse de i første omgang vælger.

2.3. Regeringen finder på den baggrund, at erstatningsansvarsloven ved beregningen af erhvervsevnetabserstatning i højere grad end i dag bør sikre ligestilling mellem unge optaget på forskellige ungdomsuddannelser.

Med lovforslaget foreslås det således, at der ved beregningen af erhvervsevnetabserstatning til skadelidte, som er optaget på en gymnasial uddannelse eller på den grundlæggende del af en erhvervsuddannelse, hvor der endnu ikke er sket en endelig specialisering, tages udgangspunkt i normalårslønnen, jf. erstatningsansvarslovens § 8, medmindre der konkret er grundlag for at foretage et skøn over den forventede fremtidige årsindtægt.

3. Gældende ret i hovedtræk

3.1. Erhvervsevnetabserstatning efter erstatningsansvarsloven

3.1.1. Erstatningsansvarsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 266 af 21. marts 2014, indeholder dansk rets almindelige regler om udmåling af erstatning i tilfælde af personskade. Loven indeholder således en regulering af en række af de erstatningsposter mv., som en skadelidt kan kræve udbetalt, når den pågældende bliver påført en personskade.

Påføres en skadelidt en personskade, der medfører en varig nedsættelse af skadelidtes evne til at skaffe sig indtægt ved arbejde, har den pågældende krav på erhvervsevnetabserstatning. Erstatning for et sådant varigt tab og/eller forringelse af skadelidtes erhvervsevne reguleres af §§ 5-9 i erstatningsansvarsloven.

3.1.2. Det er et helt grundlæggende princip i dansk erstatningsret, at man som udgangspunkt alene skal have dækket det faktiske tab, man har lidt. Af bemærkningerne til erstatningsansvarsloven fra 1984 (lov nr. 228 af 23. maj 1984) fremgår det i relation til reglerne om erhvervsevnetabserstatning, at erstatningen skal være individuel og svare til det faktiske tab, jf. Folketingstidende 1983-84, Tillæg A, sp. 63.

Reglerne om udmåling af erhvervsevnetabserstatning er således fastsat med det sigte at sikre den mest retvisende fastsættelse af det økonomiske tab, en skadelidt påføres, når en skade forårsager en varig nedsættelse af erhvervsevnen.

Ved udmåling af erhvervsevnetabserstatningen tages der hensyn til skadelidtes muligheder for fremadrettet at skaffe sig indtægt ved at arbejde. Der ses i den forbindelse på, hvilket arbejde som med rimelighed kan forlanges af den pågældende henset til den pågældendes evner, uddannelse, alder og muligheder for erhvervsmæssig omskoling og genoptræning mv., jf. erstatningsansvarslovens § 5, stk. 2. Skadelidtes erhvervsevnetab beregnes i procent (erhvervsevnetabsprocent) og er udtryk for størrelsen af den indtægtsmæssige nedgang, som den skadelidte må forventes at ville få

som følge af skaden. Af lovens § 5, stk. 3, fremgår det, at der ikke ydes erstatning, hvis erhvervsevnetabet er mindre end 15 pct.

Efter erstatningsansvarslovens § 6 fastsættes erstatning for erhvervsevnetab til et kapitalbeløb, der udgør skadelidtes årløn, jf. § 7, ganget med erhvervsevnetabsprocenten, jf. § 5, stk. 3, og herefter ganget med 10. Erstatningen kan højst udgøre 8.584.000 kr. (2014-niveau).

3.1.3. Årslønnen har således i kraft af beregningsmetoden stor betydning for den udmålte erstatning.

Årslønnen fastsættes som udgangspunkt til skadelidtes samlede erhvervsindtægt i det år, der gik forud for skadens indtræden, jf. erstatningsansvarslovens § 7, stk. 1.

Årslønnen fastsættes dog efter et skøn, når særlige indtægts- og ansættelsesforhold har gjort sig gældende, jf. § 7, stk. 2. Reglen skal anvendes, når den seneste årsindtægt ikke svarer til værdien af den skadelidtes arbejdskraft på skadestidspunktet. Ved udøvelsen af skønnet efter stk. 2 vil der indgå flere faktorer, herunder skadelidtes tidligere årsindtægt, skadelidtes alder, skadelidtes forventede indtægt efter uddannelsens færdiggørelse og eksisterende jobtilbudsordninger, jf. Folketingstidende 1983-84, Tillæg A, sp. 94.

3.1.4. For skadelidte, der ikke er fyldt 15 år, gælder særlige regler. Det følger således af erstatningsansvarslovens § 8, at erstatningen for en skadelidt, der ved skadens indtræden ikke er fyldt 15 år, fastsættes som et kapitalbeløb (normalårslønnen) ganget med méngraden og herefter ganget med 10. Kapitalbeløbet er fastsat ud fra den maksimale årlige erhvervsevnetabserstatning i henhold til arbejdsskadesikringslovens § 24, stk. 5, jf. § 17, stk. 6. Normalårslønnen udgør 393.500 kr. (2014-niveau), jf. reguleringsbestemmelsen i erstatningsansvarslovens § 15, stk. 1.

Erstatningsansvarslovens § 8 fik sit nuværende indhold i forbindelse med en revision af erstatningsansvarsloven i 2001 (lov nr. 463 af 7. juni 2001 om ændring af lov om erstatningsansvar, lov om erstatning fra staten til ofre for forbrydelser og lov om afgift af ansvarsforsikringer for motorkøretøjer m.v.), hvor anvendelsesområdet for normalårslønnen i § 8 blev begrænset til skadelidte under 15 år.

For unge studerende, der er 15 år og derover, betød lovændringen, at årslønnen for denne gruppe af skadelidte i dag fastsættes efter lovens § 7, stk. 2, hvilket indebærer, at årslønnen i udgangspunktet fastsættes skønsmæssigt som et udtryk for den økonomiske værdi af skadelidtes arbejdskraft på skadestidspunktet. Dette svarer til, hvad der også efter den tidligere lov havde været gældende for lønnede ungdomsuddannelser, jf. Folketingstidende 1983-84, Tillæg A, sp. 96.

Af forarbejderne til ændringsloven fremgår det, at, såfremt der ikke er grundlag for at kunne skønne over årslønnen i medfør af § 7, stk. 2, f.eks. hvis skadelidte går i gymnasiet, vil den normalårsløn, der er nævnt i lovens § 8, kunne være vejledende. Det fremgår endvidere, at, såfremt skadelidte er

under egentlig erhvervsrettet uddannelse, kan årslønnen for en nyuddannet lægges til grund ved fastsættelsen af årslønnen efter erstatningsansvarslovens § 7, stk. 2, jf. Folketings-tidende 2000-01, Tillæg A, s. 3529.

Udgangspunktet for beregningen af erhvervsevnetaberstatning til unge, der er optaget på en ungdomsuddannelse, er således forskelligt afhængigt af, om der er tale om en gymnasieelev eller en elev under konkret erhvervsrettet uddannelse, idet der for førstnævnte tages udgangspunkt i normalårslønnen i mangel af grundlag for at skønne, mens der for sidstnævntes vedkommende tages udgangspunkt i en skønsmæssigt fastsat årsløn, jf. herved også Højesterets dom af 15. august 2013, der er omtalt ovenfor under pkt. 2.1.

3.2. Erhvervsevnetaberstatning efter arbejdsskadesikringsloven

3.2.1. For skadelidte, der er optaget på en erhvervsuddannelse eller erhvervgymnasial uddannelse, og som bliver påført en personskade, vil den pågældende under visse omstændigheder også kunne være omfattet af reglerne i lov om arbejdsskadesikring, jf. lovbekendtgørelse nr. 278 af 14. marts 2013 (arbejdsskadesikringsloven). Det gælder bl.a., hvis skaden er sket under et praktikophold eller i forbindelse med undervisning under arbejdspladslignende forhold (se hertil arbejdsskadesikringslovens § 3, stk. 1, nr. 2, og bekendtgørelse nr. 937 af 26. november 2003 om arbejdsskadesikring af uddannelsessøgende m.fl.).

Erstatning efter arbejdsskadesikringsloven ydes på såkaldt objektivt grundlag, og det er således ikke en betingelse for erstatning, at arbejdsgiveren eller andre har handlet ansvarspådragende (uagtsomt).

De almindelige erstatningsretlige regler, herunder erstatningsansvarsloven, gælder imidlertid ved siden af arbejdsskadesikringsloven. Er arbejdsgiveren erstatningsansvarlig for skaden efter dansk rets almindelige regler, kan den skadelidte ud over kravet på arbejdsskadesikringsdækning rejse et erstatningskrav mod arbejdsgiveren og kræve erstatning udmålt efter erstatningsansvarslovens regler. Det samme gælder, hvis en anden end arbejdsgiveren er ansvarlig for en skade, der påføres skadelidte i arbejdstiden. Her vil den skadelidte kunne rejse et krav om erstatning efter erstatningsansvarsloven mod denne skadevolder.

3.2.2. Efter arbejdsskadesikringslovens § 77 nedsættes skadelidtes krav mod den erstatningsansvarlige i det omfang, der er betalt eller er pligt til at betale ydelser til den pågældende efter arbejdsskadesikringsloven. Et krav om erstatning efter erstatningsansvarsloven (differencekrav) er således subsidiært i den forstand, at det kun kan rejses i det omfang, kravet ikke dækkes efter arbejdsskadesikringsloven. Det gælder bl.a. erstatning for svie og smerte og tabt arbejdsfortjeneste, idet disse erstatningsposter ikke er omfattet af arbejdsskadesikringsloven.

I de situationer, hvor et erstatningskrav er omfattet af såvel arbejdsskadesikringsloven som erstatningsansvarsloven, vil

der endvidere kunne rejses differencekrav i de tilfælde, hvor udmålingsprincipperne efter erstatningsansvarsloven fører til en højere erstatning end den, der fastsættes efter arbejdsskadesikringsloven. Differencekrav kan bl.a. rejses i forhold til erhvervsevnetaberstatning.

4. Justitsministeriets overvejelser og lovforslagets udformning

4.1. I sager om udmåling af erhvervsevnetaberstatning til skadelidte, der på skadestidspunktet er under uddannelse, medfører de gældende regler i erstatningsansvarsloven, at fastsættelsen af skadelidtes årsløn er forskellig afhængig af, hvilken type uddannelse der er tale om. Opgørelsen af årslønnen har i kraft af udmålingsmetoden stor betydning for udmålingen af erstatningen, jf. nærmere ovenfor under pkt. 3.1.

I forhold til nogle ungdomsuddannelser vil der således blive fastsat en erstatning, der bl.a. er baseret på årslønnen ved det forventede job, som den pågældende uddannelse vil føre til, mens der for andre uddannelser tages udgangspunkt i normalårslønnen.

Afhængig af de nærmere omstændigheder kan forskellen mellem den erstatning, der udmåles til en gymnasieelev, og den erstatning, der udmåles til en elev under egentlig erhvervsrettet uddannelse, være betydelig.

4.2. Med henblik på i højere grad ved beregningen af erhvervsevnetaberstatning at sikre ligestilling mellem unge optaget på forskellige ungdomsuddannelser foreslås det at justere beregningsprincipperne for udmåling af erhvervsevnetaberstatning, jf. nærmere nedenfor.

Med den foreslåede ændring af erstatningsansvarslovens § 7, stk. 2, vil reglerne i højere grad end i dag understøtte et uddannelsessystem, hvor ungdomsuddannelserne i større udstrækning ligestilles, og hvor man ikke nødvendigvis kan siges at have valgt en endelig levevej, når man påbegynder en anden ungdomsuddannelse end gymnasiet.

Samtidig lægges der med lovforslaget op til at fastholde det grundlæggende princip i dansk erstatningsret om, at en erstatning skal svare til det faktiske tab, der er lidt, og som også har været baggrunden for, at der i forhold til lønnede uddannelser foretages et skøn over årslønnen, jf. nærmere ovenfor under pkt. 3.1.

4.3. Det foreslås på den baggrund nærmere, at erstatningsansvarsloven ændres, således at der ved beregningen af erhvervsevnetaberstatning til skadelidte, som er optaget på en gymnasial uddannelse eller på den grundlæggende del af en erhvervsuddannelse, hvor der endnu ikke er sket en endelig specialisering, tages udgangspunkt i normalårslønnen i erstatningsansvarslovens § 8, medmindre der konkret er grundlag for at foretage et skøn over den forventede fremtidige årsindtægt.

Med den foreslåede lovændring vendes udgangspunktet i forhold til i dag, således at det fremover vil være hovedreglen, at der – både for skadelidte, som er optaget på en gymnasial uddannelse og for skadelidte optaget på den grundlæggende del af en erhvervsuddannelse – vil skulle tages udgangspunkt i normalårslønnen i § 8, medmindre der i det konkrete tilfælde er grundlag for at foretage et konkret og individuelt skøn.

Den foreslåede ændring tager således sigte på at sikre, at det beregningsmæssige udgangspunkt er det samme for en elev på en gymnasial uddannelse og en elev på den grundlæggende del af en erhvervsuddannelse.

Ved vurderingen af, om der er anledning til i det konkrete tilfælde at fravige udgangspunktet og fastsætte en skønsmæssig årsløns, er det afgørende, om skadelidte må antages at have konkretiseret sit jobvalg i en sådan grad, at det er muligt at foretage et realistisk skøn over den forventede årsløns.

4.4. Det forudsættes med lovforslaget, at normalårslønnen anvendes i forhold til unge, der i årene efter folkeskolen på fuld tid er i gang med en basisuddannelse, og hvor det derfor kan være vanskeligt at foretage et skøn over den indtægt, som den pågældende kunne have opnået, hvis skaden ikke var indtrådt.

Normalårslønnen vil således skulle anvendes i forhold til unge, der er optaget på en ungdomsuddannelse, der kan være kompetencegivende i forhold til videregående uddannelser, som de gymnasiale uddannelser, men også andre bredere grunduddannelser, hvor den unge endnu ikke er så langt i forløbet, at der kan siges at være foretaget et egentligt valg af levevej. Det vil eksempelvis være tilfældet for unge, der er optaget på grundforløbet på en erhvervsuddannelse, og som endnu ikke har foretaget en egentlig specialisering.

Er den pågældende derimod i gang med hovedforløbet på en erhvervsuddannelse eller i gang med en videregående uddannelse, vil skønreglen i erstatningsansvarslovens § 7, stk. 2, fortsat skulle anvendes.

Endvidere vil der også fremover fortsat kunne være anledning til at foretage et sådant skøn, hvis der er tale om et mere individuelt tilrettelagt uddannelsesforløb, eller hvis skadelidtes helt konkrete forhold i særlige tilfælde fører til, at der må foretages en skønsmæssig fastsættelse af årslønnen.

Det kan f.eks. være tilfældet, hvis skadelidte er optaget på grundforløbet på en erhvervsuddannelse, men allerede på dette tidspunkt har valgt at indgå en egentlig uddannelsesaftale i henhold til lov om erhvervsuddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 439 af 29. april 2013, med henblik på at færdiguddanne sig som eksempelvis frisør, elektriker, kok eller et andet konkret erhverv, og sagens omstændigheder i øvrigt understøtter, at den pågældende har truffet et egentligt valg af fremtidig beskæftigelse. Det samme kan være tilfældet, hvis skadelidte i flere år har været ude af uddannelsessystemet og herefter optages på en erhvervsuddannelse.

Skadelidtes alder og øvrige uddannelsesmæssige forløb kan således indgå ved vurderingen af, om der skal anvendes en skønsmæssigt fastsat årsløns ved beregning af erstatningen. Endvidere vil der i de tilfælde, hvor der ikke er tale om studier på fuld tid, som udgangspunkt fortsat skulle foretages en årslønsfastsættelse svarende til den faktiske årsløns, den pågældende oppebærer, jf. § 7, stk. 1.

Der vil således fortsat – som det er tilfældet i dag – skulle fastsættes en skønsmæssig årsløns, når der konkret er anledning hertil, og skønnet vil – på samme måde som det er tilfældet i dag – kunne føre til fastsættelse af en mindre erstatning end den, der ville være kommet til udbetaling, hvis normalårslønnen i § 8 var blevet lagt til grund.

Med lovforslaget søges det imidlertid sikret, at unge mennesker, der påføres et erhvervsevnetab, mens de er i den tidlige del af deres uddannelsesforløb, som udgangspunkt tilkendes den samme erhvervsevnetabs'erstatning, uanset hvilken generel ungdomsuddannelse de er optaget på.

Lovforslaget ændrer ikke ved den berørte persongruppes adgang til erstatning efter arbejdsskadesikringsloven.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 1, nr. 1, (forslag til § 7, stk. 2, 2. pkt.) og bemærkningerne hertil.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Lovforslaget vurderes ikke at have økonomiske konsekvenser for det offentlige af betydning. Dog kan det ikke udelukkes, at de ændrede beregningsprincipper kan få betydning for erstatningsudbetalingerne efter offererstatningsloven (i størrelsesordenen 0,5 mio. kr. årligt på konto 11.23.11) og lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet (i størrelsesordenen 0,5-1,5 mio. kr. årligt).

Lovforslaget vurderes ikke at have administrative konsekvenser for det offentlige.

6. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

Lovforslaget vil medføre merudgifter i forbindelse med erstatningsudbetalinger i henhold til ansvars- og ulykkesforsikringsordninger, hvor den tilskadekomne er optaget på en erhvervsrettet ungdomsuddannelse, hvor de nuværende beregningsprincipper ville have ført til fastsættelse af en mindre årsløns end normalårslønnen efter § 8, og hvor erstatningen med lovændringen vil blive fastsat på baggrund af normalårslønnen.

Lovforslaget vurderes ikke at have erhvervsadministrative konsekvenser.

7. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

8. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

9. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

10. Hørte myndigheder og organisationer mv.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 11. juli 2014 til den 22. august 2014 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.:

Østre Landsret, Vestre Landsret, Sø- og Handelsretten, samtlige byretter, Advokatrådet, Akademikerne, Arbejdsbevægelsens Erhvervsråd, Copenhagen Business School (Juri-

disk Institut), Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Byggeri, Dansk Erhverv, DI, Danske Advokater, Danske Handicaporganisationer, Danske Regioner, Den Danske Dommerforening, Det Centrale Handicapråd, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Forsikring & Pension, FTF, 3F, HK Landsklubben Danmarks Domstole, Håndværksrådet, IT-branchen, KL, Københavns Universitet (Det Juridiske Fakultet), Landbrug & Fødevarer, Landsforeningen for Polio-, Trafik- og Ulykkesskadede, LO, Liberale Erhvervs Råd, Patienterstatningen, Rigsombudsmanden i Grønland, Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser, Syddansk Universitet (Juridisk Institut), Aalborg Universitet (Juridisk Institut) og Aarhus Universitet (Juridisk Institut).

11. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Visse mulige merudgifter i forbindelse med erstatningsudbetalinger efter offererstatningsloven og lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet.
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Visse merudgifter i forbindelse med erstatningsudbetalinger i henhold til ansvars- og ulykkesforsikringsordninger.
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at beregningsprincipperne for erhvervsevnetabserstatning til skadelidte, der på skadestidspunktet er optaget på en gymnasial uddannelse eller på den grundlæggende del af en erhvervsuddannelse, ændres, således at der ved beregningen af erstatningen tages udgangspunkt i normalårslønnen i erstatningsansvarslovens § 8 (der ikke foreslås ændret), medmindre der konkret er baggrund for at skønne over årsindtægten i medfør af erstatningsansvarslovens § 7, stk. 2, 1. pkt.

I forhold til den gældende retstilstand indebærer den foreslåede bestemmelse, at udgangspunktet vendes, således at det vil være hovedreglen, at der – både for skadelidte, som er optaget på en gymnasial uddannelse, og for skadelidte, som er optaget på den grundlæggende del af en erhvervsuddan-

nelse – vil skulle tages udgangspunkt i normalårslønnen i § 8, der udgør 393.500 kr. (2014-niveau).

Den foreslåede bestemmelse omfatter alene skadelidte, der er optaget på en gymnasial uddannelse eller den grundlæggende del af en erhvervsuddannelse. Bestemmelsen omfatter derimod ikke skadelidte, der er i gang med hovedforløbet på en erhvervsuddannelse eller er i gang med en videregående uddannelse. I forhold til sådanne skadelidte ændres der ikke på de hidtil gældende regler. Hovedreglen vil for denne gruppe således fortsat være, at der i medfør af lovens § 7, stk. 2., 1. pkt., skønnes over årslønnen med udgangspunkt i skadelidtes forventede indtægt efter uddannelsens færdiggørelse.

Udgangspunktet om anvendelse af normalårslønnen i lovens § 8 kan fraviges, hvis der i det konkrete tilfælde er grundlag for at foretage et konkret og individuelt skøn over årslønnen.

Ved vurderingen af, om der er anledning til i det konkrete tilfælde at fravige udgangspunktet og fastsætte en skønsmæssig årsløn, er det afgørende, om skadelidte må antages

at have konkretiseret sit jobvalg i en sådan grad, at det er muligt at foretage et realistisk skøn over den forventede årsløn.

Normalårslønnen forudsættes at skulle anvendes i forhold til unge, der i årene efter folkeskolen på fuld tid er i gang med en basisuddannelse, og hvor det kan være vanskeligt at foretage et skøn over den indtægt, som den pågældende kunne have opnået, hvis skaden ikke var indtrådt. Normalårslønnen vil således skulle anvendes i forhold til unge, der er optaget på en ungdomsuddannelse, som kan være kompetencegivende i forhold til videregående uddannelser, som de gymnasiale uddannelser, men også andre bredere grunduddannelser, hvor den unge endnu ikke er så langt i forløbet, at der kan siges at være foretaget et egentligt valg af levevej. Det vil eksempelvis være tilfældet for unge, der er optaget på grundforløbet på en erhvervsuddannelse, og som endnu ikke har foretaget en egentlig specialisering.

Tilkendegivelser, praktikophold, uddannelsesplaner og lignende i løbet af uddannelsens grundlæggende del kan ikke isoleret set føre til, at udgangspunktet om, at normalårslønnen i § 8 lægges til grund ved beregningen, fraviges.

Der vil derimod være grundlag for at fravige udgangspunktet og anvende en skønsmæssigt fastsat årsløn i medfør af § 7, stk. 2, 1. pkt., hvis den skadelidte har indgået en konkret uddannelsesaftale i henhold til lov om erhvervsuddannelser, eller hvis der er tale om individuelt tilrettelagt uddannelse, herunder et uddannelsesforløb, hvortil der er knyttet særlige vilkår, eksempelvis om visitation.

Det kan f.eks. være tilfældet, hvis skadelidte er optaget på grundforløbet på en erhvervsuddannelse, men allerede på dette tidspunkt har valgt at indgå en egentlig uddannelsesaftale i henhold til lov om erhvervsuddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 439 af 29. april 2013, med henblik på at færdiguddanne sig som eksempelvis frisør, elektriker, kok eller et andet konkret erhverv, og sagens omstændigheder i øvrigt understøtter, at den pågældende har truffet et egent-

ligt valg af fremtidig beskæftigelse. Det samme kan være tilfældet, hvis skadelidte i flere år har været ude af uddannelsessystemet og herefter optages på en erhvervsuddannelse. Skadelidtes alder og øvrige uddannelsesmæssige forløb kan således indgå ved vurderingen af, om der skal anvendes en skønsmæssigt fastsat årsløn ved beregning af erstatningen.

Endvidere vil der i de tilfælde, hvor der ikke er tale om studier på fuld tid, som udgangspunkt skulle foretages en årslønsfastsættelse svarende til den faktiske årsløn, den pågældende oppebærer, jf. § 7, stk. 1.

Der vil således fortsat – som det er tilfældet i dag – skulle fastsættes en skønsmæssig årsløn, når der konkret er anledning hertil, og skønnet vil – på samme måde som det er tilfældet i dag – kunne føre til fastsættelse af en mindre erstatning end den, der ville være kommet til udbetaling, hvis normalårslønnen i § 8 var blevet lagt til grund.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 2

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. januar 2015. Det foreslås endvidere, at loven alene finder anvendelse på skader, der indtræder efter lovens ikrafttræden. De hidtil gældende regler vil således fortsat finde anvendelse på skader, der er indtrådt inden lovens ikrafttræden.

Til § 3

Den foreslåede bestemmelse vedrører lovens territoriale gyldighed.

Færøerne har pr. 1. januar 2010 overtaget formueretten. Loven skal derfor ikke gælde eller ved kongelig anordning kunne sættes i kraft for Færøerne. Loven kan ved kongelig anordning sættes i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov*Gældende formulering**Lovforslaget*

§ 7. Som årsløn regnes skadelidtes samlede erhvervsindtægt i det år, der går forud for datoen for skadens indtræden.

Stk. 2. Årslønnen fastsættes dog efter et skøn, når særlige indtægts- eller ansættelsesforhold eller andre særlige forhold har gjort sig gældende.

§ 1

I lov om erstatningsansvar, jf. lovbekendtgørelse nr. 266 af 21. marts 2014, foretages følgende ændring:

1. I § 7, *stk. 2*, indsættes som 2. *pkt.*:

”For en skadelidt, som er optaget på en gymnasial uddannelse eller på den grundlæggende del af en erhvervsuddannelse, fastsættes årslønnen på baggrund af normalårslønnen i lovens § 8, medmindre der konkret er grundlag for at foretage et skøn i medfør af 1. *pkt.*”

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2015.

Stk. 2. Loven finder ikke anvendelse på skader, der er indtrådt inden lovens ikrafttræden. For sådanne skader finder de hidtil gældende regler anvendelse.

§ 3

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger.